

opusdei.org

Audiència. Sant Isidor de Sevilla, contemplació i vida activa

Benet XVI va dedicar l'audiència del dimecres 18 de juny a Isidor de Sevilla. Us oferim el text íntegre.

30/06/2008

Estimats germans i germanes,

Avui parlaré de sant Isidor de Sevilla. Era el germà petit de sant Leandre, bisbe de Sevilla, i gran amic del papa

sant Gregori el Gran. Aquest detall és important, perquè permet tenir present un dada cultural i espiritual indispensable per comprendre la personalitat de sant Isidor. En efecte, sant Isidor deu molt a sant Leandre, persona molt exigent, estudiosa i austera, que havia creat entorn del seu germà petit un context familiar caracteritzat per les exigències ascètiques pròpies d'un monjo i pel ritme de treball que requereix un lliurament seriós a l'estudi.

A més a més, sant Leandre s'havia encarregat de disposar d'allò que era necessari per afrontar la situació politico-social del moment: en aquelles dècades els visigots, bàrbars i arrians, havien envaït la península Ibèrica i s'havien apoderat dels territoris que pertanyien a l'Imperi Romà. Calia conquerir-los per a la romanitat i per al catolicisme. La casa de sant Leandre i sant Isidor comptava amb una biblioteca molt

rica en obres clàssiques, paganes i cristianes. Per això, sant Isidor, que se sentia atret tant per unes com per les altres, va ser educat a practicar, sota la responsabilitat del seu germà gran, una disciplina tenaç per dedicar-se a l'estudi, amb discreció i discerniment.

Així doncs, al bisbat de Sevilla es vivia en un clima serè i obert. Ho podem deduir pels interessos culturals i espirituals de sant Isidor, com les seves obres ho palesen, que comprenen un coneixement enciclopèdic de la cultura clàssica pagana i un coneixement profund de la cultura cristiana. D'aquesta manera s'explica l'eclecticisme que caracteritza la producció literària de sant Isidor, que passa amb summa facilitat de Marcial a sant Agustí, de Ciceró a sant Gregori el Gran.

El jove Isidor, que l'any 599 es va convertir en successor del seu germà

Leandre a la càtedra episcopal de Sevilla, va haver d'afrontar una lluita interior molt dura. Potser precisament per aquesta lluita constant amb si mateix dóna la impressió d'un excés de voluntarisme, que es percep llegint les obres d'aquest gran autor, considerat l'últim dels Pares cristians de l'Antiguitat. Pocs anys després de la seva mort, que va tenir lloc l'any 636, el concili de Toledo de l'any 653 el va definir: «Il·lustre mestre de la nostra època i glòria de l'Església catòlica».

Sant Isidor va ser, sens dubte, un home de contraposicions dialèctiques accentuades. En la vida personal, va experimentar també un conflicte interior permanent, molt semblat el que ja havien viscut sant Gregori el Gran i sant Agustí, entre el desig de soledat, per dedicar-se únicament a la meditació de la paraula de Déu, i les exigències de la caritat cap als

germans de la salvació dels quals se sentia responsable com a bisbe. Per exemple, a propòsit dels responsables de l'Església, escriu: «El responsable d'una Església (*vir ecclesiasticus*), d'una banda, ha de deixar-se crucificar al món amb la mortificació de la carn; i, d'altra banda, ha d'acceptar la decisió de l'ordre eclesiàstic, quan procedeix de la voluntat de Déu, de dedicar-se al govern amb humilitat, encara que no voldria fer-ho» (*Sententiarum* lliber III, 33, 1: PL 83, col. 705 B).

Un paràgraf després, afegeix: «Els homes de Déu (*sancti viri*) no desitgen dedicar-se a les coses seculares i gemeguen quan, per un designi diví misteriós, els hi encarreguen certes responsabilitats. (...) Fan tot allò que poden per evitar-les, però accepten allò que no voldrien i fan allò que haurien volgut evitar. Entren en el més secret del cor i allí tracten de comprendre

quina cosa els demana la misteriosa voluntat de Déu. I quan s'adonen que han de sotmetre's als designis de Déu, inclinen el coll del cor sota el jou de la decisió divina» (*Sententiarum* lliber III, 33, 3: PL 83, col. 705-706).

Per comprendre millor sant Isidor cal recordar, abans que res, la complexitat de les situacions polítiques del temps, a les quals m'he referit abans: durant els anys de la seva infància va experimentar l'amargor del desterrament. Malgrat això, estava ple d'entusiasme apostòlic: sentia un desig gran de contribuir a la formació d'un poble que trobava per fi la unitat, tant en l'àmbit polític com en el religiós, amb la conversió providencial d'Hermenegild, l'hereu al tron visigot, de l'arrianisme a la fe catòlica.

Tanmateix, no s'ha de subestimar la dificultat enorme que suposa afrontar de manera adequada problemes tan greus com els de les relacions amb els heretges i amb els jueus. Es tracta d'una sèrie de problemes que també avui són molt concrets, sobretot si hom pensa en el que succeeix a algunes regions on semblen replantejar-se situacions força semblants a les de la península Ibèrica del segle VI. La riquesa dels coneixements culturals de què disposava sant Isidor li permetia de confrontar contínuament la novetat cristiana amb l'herència clàssica grecoromana. No obstant això, més que el do preciós de la síntesi, semblava tenir el de la *collatio*, és a dir, la recopilació, que es manifestava en una erudició personal extraordinària, no sempre tan ordenada com hom hagués pogut desitjar.

En tot cas, és admirable la seva preocupació per tenir cura de tot allò que l'experiència humana havia produït en la història de la seva pàtria i del món sencer. Sant Isidor no hagués volgut perdre res del que l'home havia adquirit en les èpoques antigues, ja fossin paganes, jueves o cristianes. Per tant, no ha de sorprendre que, en perseguir aquest objectiu, no aconseguís transmetre adequadament, com hagués volgut, els coneixements que posseïa, a través de les aigües purificadores de la fe cristiana. Tanmateix, de fet, segons les intencions de sant Isidor, les propostes que presenta sempre estan en sintonia amb la fe catòlica, sostinguda per ell amb fermesa. En la discussió dels diversos problemes teològics percep la complexitat i proposa sovint, amb agudeses, solucions que recullen i expressen la veritat cristiana completa. Això ha permès als creients, al llarg dels

segles fins als nostres dies, servir-se amb gratitud de les seves definicions.

Un exemple significatiu en aquest camp és l'ensenyament de sant Isidor sobre les relacions entre vida activa i vida contemplativa. Escriu: «Els qui tracten d'aconseguir el descans de la contemplació han d'entrenar-se abans a l'estadi de la vida activa; així, alliberats dels residus del pecat, seran capaços de presentar el cor pur que permet veure Déu» (*Differentiarum* Lib. II, 34, 133: PL 83, col 91 A).

El seu realisme d'autèntic pastor el va convèncer del perill que corren els fidels de limitar-se a ser homes d'una sola dimensió. Per això, afegeix: "El camí intermedi, compost per ambdues formes de vida, resulta normalment el més útil per resoldre aquestes tensions, que ben sovint s'aguditzen si s'elegeix un sol tipus de vida; en canvi, se suavitzen millor

alternant les dues formes" (*o.c.*, 134: *ib.*, col 91 B).

Sant Isidor cerca en l'exemple de Crist la confirmació definitiva d'una correcta orientació de vida i diu: «El Salvador, Jesús, ens va donar exemple de vida activa quan, durant el dia, es dedicava a fer signes i miracles a la ciutat, però va mostrar la vida contemplativa quan es retirava a la muntanya i passava la nit dedicat a l'oració» (*o.c.* 134: *ib.*). A la llum d'aquest exemple del diví Mestre, sant Isidor conclou amb aquest ensenyament moral: «Per això, el servent de Déu, imitant Crist, ha de dedicar-se a la contemplació sense renunciar a la vida activa. No seria correcte obrar d'una altra manera, perquè de la mateixa manera que s'ha d'estimar Déu amb la contemplació, també cal estimar el proïsme amb l'acció. Per tant, és impossible viure sense la presència d'ambdues formes de vida, i tampoc

no és possible estimar si no es fa l'experiència tant d'una com de l'altra» (o.c., 135: ib., col 91 C).

Crec que aquesta és la síntesi d'una vida que cerca la contemplació de Déu, el diàleg amb Déu en l'oració i en la lectura de la Sagrada Escriptura, així com l'acció al servei de la comunitat humana i del proïsme. Aquesta síntesi és la lliçó que el gran bisbe de Sevilla ens deixa als cristians d'avui, cridats a donar testimoni de Crist a l'inici d'un nou mil·lenni.

pdf | document generat
automàticament des de <https://opusdei.org/ca-ad/article/audiencia-sant-isidor-de-sevilla-contemplacio-i-vida-activa/> (03/04/2026)